
Публикуван на: 29-03-2006

Източник: [Портал ЕВРОПА](#)

Интервю с Димитрис Куркулас, ръководител на Делегацията на Европейската комисия в България, пред Портал ЕВРОПА

Бих искал да ви задам въпрос за предприсъединителните програми, за специфичните изисквания за участие към кандидатите. У кръгове в българската администрация, както и в обществото като цяло, съществува убеждението, че Делегацията определя правилата, изискванията за участие. В новоприетите 10 страни-членки Условието за участие не са толкова сурови, като тези в България. Българските фирми и европейските компании, шансовете им да спечелят... Кой определя изискванията за участие в процедурите по предприсъединителните програми?

Няма общи, генерални изисквания, които да се отнасят до всички търгове. Всеки търг, в зависимост от обема, сложността и характера му, изисква различни условия за участие. Решението взимат българските власти, които подготвят досието за всеки търг, впоследствие досието се дискутира с нас и ние го одобряваме или не го одобряваме. Чувал съм полярни критики - веднъж, че имаме твърде високи стандарти за участие; друг път, че изискванията ни са твърде занижени. Това ме кара да вярвам, че може би сме точно по средата. Не, това не е лесно решение, но ние бихме искали в търговете да участват компании с опит, така че да можем да очакваме от тях да са в състояние да изпълняват проектите, да извършват строителните дейности, или да предоставят съответните услуги. Това е причината понякога да се налага да поставяме доста високи условия, но не съм съгласен с критиките, че Делегацията определя неизпълними критерии. И без това след присъединяването единствено българските власти, без какъвто и да е контрол от страна на Делегацията, ще трябва да управляват европейските фондове, и тогава ще могат да решават самостоятелно. Към настоящия момент все още функционира т.нар. система за ex ante контрол, както го наричаме ние. Това означава, че всяко решение по тръжната процедура се взима от българите, но трябва да бъде одобрено от Делегацията на Европейската комисия.

А тези условия лесно изпълними ли са от българските фирми, или не?

Зная много български фирми, които участват в нашите търгове. Има многобройни български фирми, които успешно печелят търговете. Така че не виждам основания в този аспект на критиките. Разбира се, що се отнася до много крупни проекти - като моста на Дунав например - или други

сложни проекти, българските компании винаги имат възможност - ако самостоятелно не отговарят на условията за участие като оборот или предишен опит - да образуват консорциуми с други компании. Нараства броят на българските фирми, кандидатстващи за нашите търгове и успешно участващи в тях.

Знаем, че в момента е обявена процедура за избор на консултант по управлението на грантовата схема за граждански организации. Какви мерки е взела Делегацията, за да се осигури прозрачност и да се избегнат възможни критики за липса на обективност при избора на проекти за финансиране?

Да се избягват критиките не е лесно и не винаги е възможно. Винаги следваме т.нар. праг-правила (the practical guide rules, правилата от практическото ръководство) - това са правила, приложими към всички фондове от ЕС, включително и предприєединителните фондове за България. Винаги се придържаме към тях; те са приложими не само за България, но и за всички страни-кандидатки, както и навсякъде по света, където ЕС осигурява подкрепа. Тези правила са резултат от десетилетния опит на ЕС в управлението на помощи за чужбина и гарантират пълна прозрачност на процедурите. А на конкретния ви въпрос - никога не коментирам, никога не казвам нищо за тържни процедури, които са в ход.

Вие споменахте периода след присъединяването, когато Делегацията ще прекрати съществуването си; както знаем - само занимаващите се с проекти от предприєединителните фондове структури могат да останат до 15 месеца повече. Смятате ли, че България има подготвена администрация, която да поеме ролята а Делегацията и на практика да замени квалифицираната ѝ експертиза?

Мисля, че степента на подготвеност на българската администрация се подобрява с всяка изминала година и с всеки изминал месец. Това е отвъд всякакво съмнение. От друга страна обаче, обемът, сложността на проектите, които вашата страна ще трябва да управлява след присъединяването, е много по-висок от проектите, които тя управлява днес. Така че винаги има нужда за по-нататъшно подобряване на административния капацитет, понеже след присъединяването фондовете, които ще бъдат на разположение на вашата страна, ще бъдат много повече от тези, които са на разположение сега. Това изисква още по-задълбочено подобряване на административния капацитет на българската администрация.

След прекратяване на съществуването на Делегацията на Европейската комисия в България, каква ще е професионалната реализация на българите, служители в нея?

Делегацията ще бъде трансформирана в представителство, като тези, които ЕК има във всички страни-членки. Броят на хората, заети в това представителство, ще бъде много по-малък от сегашния състав, именно защото Делегацията - или представителството ѝ - вече няма да има никакви компетенции в управлението на фондовете на ЕС. Това ще бъде самостоятелна и единствена отговорност на българските власти. Оттук и нуждата да преосмислим човешките ни ресурси. Много сме горди, че имаме превъзходни сътрудници - както българи, така и от страните-членки. И съм сигурен, че - като са имат предвид професионалният им капацитет и опит - говоря в частност за българските колеги - някои от тях биха могли да открият възможности за заетост в офиса на представителството; други пък биха могли да изберат да работят за европейските институции в Брюксел /след като и ако издържат напълно прозрачните конкурси,

---

които ще бъдат организирани през следващите няколко месеца/. Така че мисля, че като цяло хората, които работят в Делегацията, може би някои от тях, ще имат по-добри възможности за развитие в кариерата в рамките на европейските институции.

През последните години в България се извършва административна реформа, една от основните цели на която е създаване на професионална администрация, както и ясно разграничение между политическото ѝ ниво и професионалните държавни служители. Мислите ли, че сегашният модел е удачен, или е необходимо да се увеличат възможностите за политически назначения?

Винаги много трудно се поддържа балансът между политическото ниво на администрацията и държавните служители. Различните държави са избрали различни модели. Не се чувствам експерт в тези области, за да давам съвети. Това, което мога да ви кажа, е че сме изключително удовлетворени от напредъка на административната реформа; мисля, че през последните години бяха предприети много важни стъпки. Това е важно не само от гледна точка на присъединяването на България към ЕС, но също - по-общо - за социалното и икономическо развитие на вашата страна. В днешния свят не можеш да си позволиш да нямаш компетентна и ефективна администрация, тъй като това е предпоставка за икономическото развитие. Така че съм много удовлетворен, че бяха предприети много положителни стъпки последните години за модернизация на българската администрация. Началото бе дадено с приемането на Закона за държавната администрация. Радваме се, че ние, Европейският съюз, участвахме в тези усилия.

Миналата година имаше скандал с прозрачността и безпристрастността в избора на граждански организации, които да бъдат финансирани от ЕС. Този спор така и не приключи, т.е. не бяха направени задоволителни изводи. Мислите ли, че е дошло време за подновяване на подобна дискусия?

Не съм видял никакъв скандал. Видял съм единствено някои необосновани обвинения, които най-вероятно са се дължали на неосведоменост по отношение на нашите процедури. Така че, от наша страна, ние нямаме никакви причини да продължаваме този дебат. Той беше изцяло необоснован.

По Ваша оценка, дали самите организации от гражданския сектор са достатъчно удовлетворени от изводите, след този дебат миналата година?

Това не зная, не съм чул нищо оттогава, така че не мога да ви дам отговор на този въпрос. Както ви казах, има правила, тези правила са приложими както тук, така и навсякъде по света. Няма да правим никакво изключение за България. Играем по същите правила, които са резултат от дългия опит на нашите институции. Ако има някакъв проблем, готови сме да го дискутираме с всеки, който чувства, че интересите му са пренебрегнати. Освен това имаме една напълно прозрачна система за оплаквания: до този момент не съм получавал никакви оплаквания по този въпрос, така че не бих могъл да коментирам теоретични скандали.

Ваше превъзходителство, беше допуснато, че Европейският парламент би могъл да вземе решението си за датата на присъединяването на България към ЕС преди мониторинговия доклад на Европейската комисия през май. Възможно ли е това и какво би било значението на подобно развитие?

Решението за възможно забавяне трябва да бъде взето от страните – членки след предложение от

Европейската комисия. Разбира се Европейският парламент отблизо участва в целия този процес. Комисарят по разширяването обеща да информира парламента и да го направи активен участник в цялостния процес по наблюдение. Ето защо комисарят по разширяването г-н Оли Рен ще бъде в Европейския парламент следващата седмица, за да дискутира въпросите, касаещи присъединителния процес на България и Румъния. Така че Европейският парламент е тясно свързан с този процес – решението за възможно използване на защитната клауза може да бъде взето от страните-членки след предложение от Европейската комисия. Но разбира се мнението на Европейския парламент е изключително важно за нас, за Комисията.

Кое е най-голямото Ви притеснение към днешна дата, във връзка с присъединяването на България към ЕС?

Само няколко седмици ни делят от приемането на мониторинговия доклад на Европейската комисия. Това е решение на 25-та еврокомисари в Брюксел, което ще бъде взето след предложение от г-н Оли Рен. Ние като Делегация на Европейската комисия в България полагаме усилия да подготвим на доклада по най-обективния и безпристрастен професионален начин. Към този момент, моята грижа е да направя всичко възможно, за да допринеса към осъществяването на тази дейност. Подготовката на докладите през предишните години бе призната като обективна и професионална. Мисля, че за нас като Комисия ще бъде много голям успех, този доклад също да бъде истински обективен. На базата на този доклад, след като той е готов, вече ще зависи от политическото ниво да се вземат решенията за следващите стъпки в присъединяването на България. Нямам притеснения за всичко това. Мисля, че правилата на играта са много ясни, известни са, те са в Договора за присъединяване. Ние сме общество, основаващо се на правото. Ние, като Европейски съюз, ще спазим нашите обещания и ангажменти, и очакваме България да направи същото.